

Suomen kuurojen historiaseura ry -
Finlands dövhistoriska sällskap rf

TOIMINTAKERTOMUS 2025 / VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2025

Yleistä toimintaa

Vuosi 2025 oli Suomen Kuurojen Historiaseura ry:lle aktiivinen ja merkityksellinen toimintavuosi. Seuran työ keskittyi kuurojen ja viittomakielisen yhteisön historian tallentamiseen, esille tuomiseen sekä yhteisöllisen muistin vahvistamiseen. Toimintaa toteutettiin sekä tapahtumina että verkossa, mikä mahdollisti laajan osallistumisen eri puolilta maata.

Jäsenten Zoom-illat ja muu viestintä tukivat historian tuntemusta ja yhteisöllistä keskustelua. Vuoden aikana käsiteltiin sekä historiallisia aiheita että ajankohtaisia, yhteisöä koskettavia kysymyksiä.

Vuoden merkittävä kulttuurihistoriallinen tapahtuma oli Julius Hirnin hautakiven paljastustilaisuus, jonka valmistelusta ja toteutuksesta seura vastasi. Tilaisuus oli osa seuran pitkäjänteistä työtä kuurojen historian ja merkkihenkilöiden muiston vaalimiseksi.

Vuotta sävytti myös seuran vetäytyminen kuurojen ja viittomakielisten totuus- ja sovintoprosessin ohjausryhmästä. Päätös perustui seuran arvoihin ja näkemykseen yhteisön luottamuksen merkityksestä. Aihe herätti keskustelua jäsenten keskuudessa, ja seura järjesti asiasta avoimen keskustelutilaisuuden.

Vuoden aikana käynnistyi myös valmistautuminen seuran 10-vuotisjuhlavuoteen 2026 sekä Carl Oscar Malmin 200-vuotismerkkivuoteen.

Kokonaisuutena vuosi vahvisti seuran roolia kuurojen historian asiantuntijana ja yhteisön muistiperinnön vaalijana.

Historiaseura ylläpiti aktiivista viestintää verkossa. Facebookissa toimi kolme eri ryhmää ja sivu: avoin **Kuurojen historia** -ryhmä (1 587 jäsentä), julkinen **Suomen kuurojen historia – Finlands dövhistoriska sällskap ry** -sivu (148 tykkääjää ja 207 seuraajaa) sekä suljettu **Suomen kuurojen historiaseura – Finlands dövhistoriska sällskap ry** -ryhmä (63 jäsentä). Lisäksi seuralla oli Instagram-tili (261 seuraajaa) sekä kotisivut Yhdistysavaimen palvelussa.

Vuonna 2025 valmisteltiin aktiivisesti seuran juhlavuotta 2026, jolloin Suomen Kuurojen Historiaseura ry täyttää 10 vuotta ja Carl Oscar Malmin syntymästä tulee kuluneeksi 200 vuotta. Juhlavuoden suunnittelusta vastasi juhlatoimikunta (Outi Ahonen, Brita Peura, Salla Fagerström, Noora Karjalainen, Katja Varjus, Heli Rupponen, Timo Jarva, Taina Helenius ja Matti Lehti), joka kokoontui säännöllisesti vuoden aikana.

Muilla seuran toimikunnilla (hautaustoimikunta, kotisivutoimikunta, Karjalan kuurojen toimikunta ja avustustoimikunta) ei ollut varsinaista toimintaa vuoden aikana, vaan avustushakemusten valmistelusta vastasi hallitus.

Allmän verksamhet

År 2025 var ett aktivt och betydelsefullt verksamhetsår för Finlands Dövhistoriska Sällskap rf. Föreningens arbete fokuserade på att dokumentera och synliggöra de dövas och den teckenspråkiga gemenskapens historia samt att stärka det kollektiva minnet. Verksamheten genomfördes både genom evenemang och via nätet, vilket möjliggjorde ett brett deltagande från olika delar av landet.

Nätträffar, temakvällar för medlemmar och övrig kommunikation bidrog till ökad kännedom om historien och till gemensam diskussion. Under året behandlades både historiska teman och aktuella frågor som berör gemenskapen.

Årets mest betydelsefulla kulturhistoriska händelse var avtäckningen av gravstenen för Julius Hirn, vars förberedelser och genomförande föreningen ansvarade för. Tillställningen var en del av föreningens långsiktiga arbete med att värna om de dövas historia och minnet av betydelsefulla personer.

Året präglades också av föreningens utträde ur styrgruppen för sannings- och försoningsprocessen för teckenspråkiga och döva. Beslutet grundade sig på föreningens värderingar och synen på betydelsen av gemenskapens förtroende. Frågan väckte diskussion bland medlemmarna, och föreningen ordnade en öppen diskussionsträff om ärendet.

Under året inleddes även förberedelserna inför föreningens 10-årsjubileum 2026 samt 200-årsminnet av Carl Oscar Malm.

Föreningen upprätthöll en aktiv närvaro på nätet. På Facebook fanns tre grupper och en sida: den öppna gruppen *Kuurojen historia* (1 587 medlemmar), den offentliga sidan *Suomen kuurojen historia – Finlands dövhistoriska sällskap ry* (148 gillningar och 207 följare) samt den slutna gruppen *Suomen kuurojen historiaseura – Finlands dövhistoriska sällskap ry* (63 medlemmar). Därtill hade föreningen ett Instagramkonto (261 följare) samt en webbplats via tjänsten Yhdistysavain.

Planeringen av jubileumsåret 2026 pågick aktivt under året. För planeringen ansvarade jubileumskommittén bestående av Outi Ahonen, Brita Peura, Salla Fagerström, Taina Helenius och Matti Lehti, och kommittén sammanträdde regelbundet under året.

Övriga kommittéer inom föreningen (gravvårdskommittén, webbkommittén, kommittén för de karelska dövas historia samt bidragskommittén) hade ingen egentlig verksamhet under året. Arbetet med bidragsansökningar sköttes i stället av styrelsen.

Jäsenistö

Jäsenmäärä vuonna 2025

Jäseniä yhteensä	103 (naispuolisia jäseniä 69 ja miespuolisia 34)
Suomenkielistä	93
Suomenruotsalaisia	9
ulkomaalaisia	2
Uusia jäseniä	3
Menehtyneet	-
Eronneet	3

Medlemskap

Antal medlemmar år 2025

Totalt antal medlemmar:	103 (varav 69 kvinnor och 34 män)
Finskspråkiga:	93
Finlandssvenskar:	9
Utländska medlemmar:	2
Nya medlemmar:	3
Avlidna:	-
Avgått:	3

Jäsenmaksut

Jäsen 25 €

Kannattajajäsen 35 €

Medlemsavgifter

Medlem 25 €

Understödsmedlem 35 €

Hallinto

Hallitus 1.1.–22.3.2025

Salla Fagerström, puheenjohtaja
Outi Ahonen, varapuheenjohtaja
Satu Kujala, sihteeri
Kaj Hautasaari, jäsenasiainhoitaja
Päivi Mäntylä, tiedottaja
Brita Peura, tiedottaja
Alf Ekström, ulkopuolinen rahastonhoitaja

Hallitus 22.3.-31.12.2025

Satu Kujala, puheenjohtaja
Outi Ahonen, varapuheenjohtaja
Päivi Mäntylä, sihteeri
Kaj Hautasaari, jäsenasiainhoitaja
Salla Fagerström, tiedottaja (22.3.-9.11.2025)
Brita Peura, tiedottaja
Alf Ekström, ulkopuolinen rahastonhoitaja

Historiaseuran toiminnantarkastajana on toiminut Håkan Westerholm.
[Håkan Westerholm har varit verksamhetsgranskare för Dövhistoriska sällskapet.](#)

Kokoukset

Historiaseuran hallitus on vuoden 2025 aikana kokoontunut yhteensä 11 kertaa, kaikki kokoukset pidettiin Zoomissa. Kokouksissa on käsitelty kaiken kaikkiaan 139 pykälää.

Möten

[Under år 2025 sammanträdde Historiesällskapets styrelse sammanlagt 11 gånger, och samtliga möten hölls via Zoom. Totalt behandlades 139 paragrafer vid mötena.](#)

Vuosikokous

Seuran vuosikokous pidettiin palvelukeskus Ävikissä 22.3.2025. Ennen varsinaista kokousta järjestettiin opastettu kierros Ävikin punaisessa mökissä. Kierroksen veti Outi Ahonen, ja siihen osallistui noin 30 henkeä.

Lounaan jälkeen pidettiin vuosikokous. Kokouksen puheenjohtajana toimi Riitta Vivolin-Karén ja sihteerinä Maija Koivisto. Läsnä oli 28 seuran jäsentä.

Kokouksen jälkeen nautittiin perinteiset kakkukahvit. Tällä kertaa kakku oli koristeltu Ävikin punaisen mökin kuvalla. *Kiitokset kakusta jälleen Hannu Laaksoselle.*

Iltapäivän seminaariosuudessa Maija Koivisto esitteli tutkimustaan, joka käsittelee havaintoja abortti- ja sterilisaatiohakemuksista lääkintöhallitukselle vuosina 1955–1970.

Iltapäivän erityisenä kohokohtana oli Fritz Hirnin perheen valokuva-albumi, joka oli löytynyt sattumalta Ävikin varastosta. Albumin sisältöä esitteli Salla Fagerström.

Päivän päätteeksi muisteltiin elämää Ävikissä sekä keskusteltiin viittomakielisten ja kuurojen totuus- ja sovintoprosessin ajankohtaisista kuulumisista. Keskustelua veti Outi Ahonen.

Årsmötet

Föreningens årsmöte hölls på servicecentret Åvik den 22.3.2025. Före det egentliga mötet ordnades en guidad rundtur i Åviks röda stuga. Guidningen leddes av Outi Ahonen och samlade cirka 30 deltagare.

Efter lunchen hölls årsmötet. Som mötesordförande fungerade Riitta Vivolin-Karén och som sekreterare Maija Koivisto. Totalt deltog 28 medlemmar i mötet.

Efter mötet serverades traditionsenligt kaffe och tårta. Den här gången var tårtan dekorerad med en bild av Åviks röda stuga. Ett varmt tack för tårtan riktas återigen till Hannu Laaksonen.

Under eftermiddagens seminarieprogram presenterade Maija Koivisto sin forskning, som behandlar iakttagelser kring abort- och steriliseringsansökningar till Medicinalstyrelsen under åren 1955–1970. En särskild höjdpunkt under eftermiddagen var fotoalbumet som tillhört Fritz Hirns familj och som av en slump hade hittats i ett förråd i Åvik. Albumets innehåll presenterades av Salla Fagerström.

Dagen avslutades med minnen från livet i Åvik samt en diskussion om aktuella frågor inom sannings- och försoningsprocessen för teckenspråkiga och döva. Samtalet leddes av Outi Ahonen.

Avustukset

Seura haki S. ja A. Bovalliuksen säätiöltä 10 000 euron avustusta vuoden 2026 juhluvuoden (Historiaseura 10 vuotta, Carl Oscar Malm 200 vuotta) valmisteluun. Säätiön myöntämä avustus oli 2 500 euroa.

Julius Hirnin hautakiveä varten avustusta saatiin:

Minnesvårda-yhdistys	900€
Kuurojen Liitto ry	500€
Helsingin Kuurojen Yhdistys ry	500€
Finlandssvenska teckenspråkiga rf	152€

Bidrag

Föreningen ansökte om ett bidrag på 10 000 euro från S. och A. Bovallius stiftelse för förberedelserna inför jubileumsåret 2026 (10 år för Historiesällskapet, 200 år sedan Carl Oscar Malms födelse). Det beviljade bidraget uppgick till 2 500 euro.

För Julius Hirns gravsten erhöles bidrag från:

Minnesvårda-föreningen	900 €
Finlands Dövas Förbund rf	500 €
Helsingfors Dövas Förening rf	500 €
Finlandssvenska teckenspråkiga rf	152 €

Luottamustehtävät

Kuurojen Liitto ry:n museotoimikunta: Outi Ahonen

Oikeusministeriön totuus- ja sovintoprosessin epävirallinen työryhmä: Salla Fagerström joulukuun loppuun asti 31.12.2024, Outi Ahonen (1.1-26.5.2025),

Kuurojen ja viittomakielisten totuus- ja sovintoprosessi, ohjausryhmä: Brita Peura (27.5.-6.10.2026)

Förtroendeuppdrag

Dövas Förbunds museikommitté: Outi Ahonen

Oikeusministeriös informella arbetsgrupp för sannings- och försoningsprocessen: Salla Fagerström till 31.12.2024, Outi Ahonen (1.1–26.5.2026)

Styrgruppen för sannings- och försoningsprocessen för döva och teckenspråkiga: Brita Peura (27.5.-6.10.2026)

Kuurojen ja viittomakielisten totuus- ja sovintoprosessin ohjausryhmä

Suomen Kuurojen Historiaseura ry osallistui kuurojen ja viittomakielisten totuus- ja sovintoprosessiin sen valmisteluvaiheesta lähtien ja toimi prosessin ohjausryhmän jäsenenä. Prosessin edetessä seurassa heräsi huoli prosessin toteutustavasta, omistajuudesta sekä viittomakielisen yhteisön todellisista vaikutusmahdollisuuksista.

Luottamusta prosessiin heikensivät kokemukset päätöksenteon läpinäkyvyydestä, ohjausryhmän edustavuudesta sekä prosessin sihteeristön pääsihteerin valintaan liittyneet seikat. Näitä huolia käsiteltiin oikeusministeriön kanssa, mutta Historiaseuran arvion mukaan luottamusta ei ollut mahdollista uskottavasti palauttaa.

Suomen Kuurojen Historiaseura ry ilmoitti vetäytyvänsä totuus- ja sovintoprosessin ohjausryhmästä **6.10.2025**. Päätös perustui seuran arvoihin ja näkemykseen siitä, että prosessin tulee toteutua viittomakielisen yhteisön luottamusta ja osallisuutta kunnioittaen.

Vetäytymispäätös herätti kysymyksiä ja hämmennystä seuran jäsenten keskuudessa. Historiaseura järjesti **11.11.2025** jäsenille avoimen Zoom-illan, jossa hallituksen edustajat vastasivat jäsenten kysymyksiin ja mahdollistivat yhteisen keskustelun päätöksen taustoista ja merkityksestä.

Styrgruppen för sannings- och försoningsprocessen för döva och teckenspråkiga

Finlands Dövhistoriska Sällskap rf deltog i sannings- och försoningsprocessen för teckenspråkiga och döva från beredningsskedet och var representerat i processens styrgrupp. Under processens gång väckte genomförandet, ägarskapet och den teckenspråkiga gemenskapens faktiska möjligheter till inflytande växande oro inom Sällskapet.

Förtroendet för processen försvagades av erfarenheter gällande transparensen i beslutsfattandet, styrgruppens representativitet samt omständigheter kring valet av generalsekreterare. Dessa frågor behandlades tillsammans med justitieministeriet, men enligt Sällskapets bedömning kunde förtroendet inte återställas på ett trovärdigt sätt.

Finlands Dövhistoriska Sällskap rf meddelade sitt utträde ur styrgruppen för sannings- och försoningsprocessen den **6.10.2025**. Beslutet grundade sig på Sällskapets värderingar och uppfattningen att processen bör genomföras med respekt för den teckenspråkiga gemenskapens förtroende och delaktighet.

Utträdet väckte frågor och viss förvåning bland medlemmarna. För att möjliggöra dialog och besvara medlemmarnas frågor ordnade Sällskapet ett öppet Zoom-möte den **11.11.2025**, där styrelsens representanter redogjorde för beslutets bakgrund och diskuterade frågan tillsammans med medlemmarna.

Julius Hirnin hautakiven julkistamistilaisuus

Julius Hirnin hautakiven julkistamistilaisuus järjestettiin **6.11.2025** Hietaniemen hautausmaalla Julius Hirnin kuolinpäivänä. Tilaisuus toteutettiin paikan päällä, ja siihen osallistui Historiaseuran jäseniä, yhteistyötahojen edustajia sekä muita aiheesta kiinnostuneita osallistujia. Kuurojen Liitto toteutti tilaisuudesta suoran lähetyksen, mikä mahdollisti osallistumisen myös etänä.

Suomen Kuurojen Historiaseura ry oli koko hautakivihankkeen alullepanija ja vastasi hankkeen valmistelusta ja toteutuksesta. Historiaseura huolehti avustusten hakemisesta, uuden hautakiven tilaamisesta sekä hankkeen yleisestä koordinoinnista yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Hankkeen käytännön valmistelusta ja etenemisen koordinoinnista vastasi pääosin hallituksen jäsen Salla Fagerström, jonka aloitteellisuus ja sitoutunut työpanos olivat keskeisiä hankkeen toteuttamisessa.

Tilaisuus oli osa Historiaseuran pitkäjänteistä työtä kuurojen ja viittomakielisen yhteisön historian, kulttuuriperinnön ja keskeisten merkkihenkilöiden muiston vaalimiseksi.

Avtäckningstillfället för Julius Hirns gravsten

Avtäckningstillfället för Julius Hirns gravsten hölls den **6 november 2025** på Sandudds begravningsplats på årsdagen av Julius Hirns bortgång. Tillställningen genomfördes på plats och samlade medlemmar i Sällskapet, representanter för samarbetspartner samt även andra närvarande som inte var medlemmar. Dövas Förbund ansvarade för direktsändningen av tillställningen, vilket möjliggjorde deltagande även på distans.

Finlands Dövhistoriska Sällskap rf tog initiativ till hela gravstensprojektet och ansvarade för beredningen och genomförandet av projektet. Sällskapet skötte ansökningar om bidrag, beställningen av den nya gravstenen samt den övergripande samordningen av projektet i samarbete med olika aktörer.

Den praktiska planeringen och koordineringen av projektets genomförande leddes av styrelsemedlemmen Salla Fagerström, vars initiativkraft och engagemang var avgörande för att projektet kunde genomföras.

Tillställningen utgjorde en del av Sällskapetets långsiktiga arbete med att värna om historien, kulturarvet och minnet av betydelsefulla personer inom den döva och teckenspråkiga gemenskapen.

Teemallat jäsenille Zoomissa

27.3.2025 DHI, kansainvälinen kuurojen historiakonferenssi. Paikalla oli 9 henkeä.

24.4.2025 Totuus- ja sovintoprosessi, Niina Lappalainen vieraili. Paikalla oli 14 henkeä.

23.9.2025 Kuurojen Liiton ensimmäinen puheenjohtaja, Julius Hirn. Salla Fagerström kertoi Juliuksesta. Paikalla oli 31 henkeä (ilta oli kaikille avoin)

11.11.2025 Historiaseuran vetäytyminen totuus- ja sovintoprosessista, keskustelutilaisuus hallituksen ja jäsenten kesken. Paikalla oli 31 henkeä.

Temakvällar för medlemmar via Zoom

27.3.2025 DHI, internationell konferens om dövhistoria. 9 deltagare.

24.4.2025 Sannings- och försoningsprocessen, med besök av Niina Lappalainen. 14 deltagare.

23.9.2025 Dövas Förbunds första ordförande, Julius Hirn. Salla Fagerström berättade om Julius. 31 deltagare (kvällen var öppen för alla).

11.11.2025 Historiesällskapetets utträde ur sannings- och försoningsprocessen, diskussionstillfälle mellan styrelsen och medlemmarna. 31 deltagare.

Muut tapahtumat

Opastuskierros Kodisjoen kotiseutumuseossa 2.7.2025. Outi Ahonen veti kierroksen. Paikalla oli 40 henkeä mm. Tampereelta, Raumalta, Turusta, Helsingistä.

Övriga evenemang

Guidning på Kodisjoki hembygdsmuseum 2.7.2025. Guidningen leddes av Outi Ahonen. Antal deltagare: 40 från Tammerfors, Raumo, Åbo, Helsingfors.

Kansainvälinen toiminta

Outi Ahonen ja Satu Kujala edustivat historiaseuraa kansainvälisessä kuurojen historiakonferenssissa (DHI) Gentissä, Belgiassa 6.-10.8.2025. Outi Ahonen oli mukana kongressin tieteellisessä komiteassa ja piti myös luennon.

Internationell verksamhet

Outi Ahonen och Satu Kujala representerade Historiesällskapet vid den internationella konferensen om dövhistoria (DHI) i Gent, Belgien 6–10.8.2025. Outi Ahonen var medlem i kongressens vetenskapliga kommitté och höll även ett föredrag.